

Pałac w Rogalinie (zespół pałacowo-parkowy)

Rogalin i pobliski Rogalinek szczytą się historią sięgającą 700 lat. Dziś jednak kojarzą się z okazałą rezydencją Rodu Raczyńskich i rzadkim na skalę europejską skupiskiem dębów. To one są magnesem przyciągającym do gminy co roku dziesiątki tysięcy turystów z kraju i zagranicy.

Historia pałacu rogańskiego sięga 2 poł. XVIII wieku, kiedy właścicielem dóbr stał się Kazimierz Raczyński, późniejszy marszałek koronny na dworze Stanisława Augusta Poniatowskiego. W latach 1768-1774 zbudowano dla niego późnobarokowe założenie pałacowe wg projektów nieznanego architekta, pochodzącego najprawdopodobniej z kręgu saskiego. W latach 80-tych XVIII wieku przeprowadzono modernizację wnętrza pałacu w stylu klasycystycznym.

Autorami projektów byli najwybitniejsi wówczas architekci królewscy: Dominik Merlini i Jan Christian Kamsetzer. Właściciel Rogalina w latach 1810-1845 - Edward hr. Raczyński przebudował salę balową na zbrojownię o neogotyckiej dekoracji, a kaplicę pałacową w skrzydle południowym na bibliotekę i archiwum. W 1820 roku, na wschodnim krańcu osi założenia, wznosił kaplicę - kopię rzymskiej świątyni Maison Carree w Nimes niedaleko Marsylii - pełniącą jednocześnie funkcję mauzoleum rodowego. W latach 90-tych XIX wieku, kiedy właścicielami Rogalina byli Edward Aleksander Raczyński i jego żona Róża z hr. Potockich, krakowski architekt Zygmunt Hendel prowadził w pałacu szeroko zakrojone prace remontowo - konserwatorskie. Hendel był autorem projektu neobarokowej biblioteki na piętrze pałacu. W latach 1911-1912 Edward Aleksander Raczyński wznosił poniżej południowej oficyny pałacu budynek galerii malarstwa, w którym umieścił gromadzoną przez siebie od lat 80-tych kolekcję malarstwa. Był to jeden z nielicznych w tym czasie na ziemiach polskich obiektów zbudowany od początku z myślą o udostępnianiu go publiczności.

W czasie drugiej wojny światowej, kiedy pałac był siedzibą Hitler - Jugend Gebietsfuhrerschule i krótko po jej zakończeniu, wyposażenie pałacu uległo prawie całkowitemu rozproszeniu. Zachowała się znaczna część zbiorów, zdeponowanej w przededniu wojny przez Rogera Raczyńskiego w warszawskim Muzeum Narodowym, galerii rogańskiej. Ocalały też portrety rodzinne i nieliczne wyroby rzemiosła artystycznego. W 1949 roku pałac w Rogalinie stał się Oddziałem Muzeum Wielkopolskiego, przemianowanego w 1950 roku na Muzeum Narodowe w Poznaniu.

W 1991 roku syn twórcy rogańskiej galerii - Edward Bernard hr. Raczyński, Prezydent RP na Uchodźstwie, powołał Fundację im. Raczyńskich przy Muzeum Narodowym w Poznaniu, której przekazał prawa własności do pochodzących z pałacu dzieł sztuki oraz zespołu rezydencjonalnego.

Położoną malowniczo w dolinie Warty rogańską rezydencję wraz z ogrodem francuskim z drugiej połowy XVIII wieku, otacza malowniczy park krajobrazowy w stylu angielskim, z unikatowym w skali europejskiej skupiskiem starych dębów. Spośród nich największą sławą cieszą się, noszące imiona legendarnych słowiańskich braci, dęby Lech, Czech i Rus. W parku znajduje się ponad tysiąc drzew uznanych za pomniki przyrody. Zachwyty wzbudza majestatyczny dąb Edward rosnący na nadwarciańskich łąkach.

Zapraszamy Państwa do odwiedzania nowego serwisu internetowego Muzeum Pałac w Rogalinie pod adresem:

rogalin.mnp.art.pl